

Szerkesztőség:

Templomtér, Dobay János kereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Csillagszámok díj:

Égés évre . . . 5 fjt - kr. Félévre . . . 2 > 50 > Értégyedre . . 1 > 25 > Egyes szám ára 10 kr.

BÉKÉS.

Társadalmi és közigazgatási hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Felélős szerkesztő: KÓHN DÁVID.

Kiadó hivatal: Templomtér, Dobay Ferenc háza, és könyvkereskedés, hova a hirdetések és nyilt-tér közlemények küldendők. Hirdetések szabott áron fogadtatnak el Gyulán, a kiadó iwatáiban. Nyilt-tér sora 10 kr.

Megyegyűlés előtt.

A vármegye öngazdálkodó közigazgatásának terjedelmes tárgysorozataiban ismét több fontos tárgy foglal helyet, melynek tárgyalását bizonyára a törvényhatóság bizottság és a közönség egészének élelő érdeklődése fogja kísélni.

A máskor legnagyobb mozgalmat előidéző *tiszviselő választás* ez alkalommal előreláthatólag csendben fognak lefolyni. A nyugdíjazás folytán megüresedett gyulai főszolgabíró állásra a választó közönség egyedül jelöltje *Lukács Endre*, ki hosszú időn át a központban utóbb pedig helyettes főszolgabírói minőségében eltöltött buzgó és hasznos szolgálataival ezen elölépítésre igaz érdemeket szerzett. Utódjá az első alegzői állásba jeles képzettségű helyettes dr. *Dávid Sándor* árvácsi úlnök lesz, ki szintén egyedül pályázik ezen állásra. Az árvácskőnél betöltendő két úlnöki állásra *Somogyi Ákos* árvácsi ki jegyző és dr. *Máró Samu* helyettes úlnök — mint halljuk — szintén versenytársak nélkül concurreálnak s a közönség is örömmel járul hozzá a két munkás tiszviselő megválasztásához. Új ember kerül a tisztkarba az így megüresedő árvácsi jegyzői állás elnyerése által, melyre nyilvános pályázat lett hirdetés.

A közigyűlésen fogja először gyakorolni bemutatási jogát a vármegye a *honvéd tisztközpont* intézeteknél létesített alspitványi helyekre, melyek közül az évben a soproni főreljáróknál létesített egyik hely kerül betöltésre. Választás után lesznek még megalakítandó a földműves iskolái és az állando néprnevelési bizottságok az utjabban életbe lépett szabályrendeletek értelmében.

A kiküldött szakbizottságok két nagy elalatoratumot terjesztettek szabályrendelet alakjában a közigyűlés elé, melyek egyike a *vármegyei*, másika a *községi pénzügy* lesz hivatali új és biztos alapokra lektetni. A vármegyei pénzügyesek újja szervezetét az tette első sorban szükségessé, hogy a csupán pénzügyes munkával rendelvül eltolgalt pénztári tisztség az összes számadások vezetésével olyannyira túl van terhelve, hogy a folyo-

nos munkaszaporulat mellett ezen teendőket ellátni már nem képes. A beterveztett szabályrendelet tervezet szerint a pénztári tisztség a számadások vezetése alól felmentették és az eddigi közigyűlési állás helyett a pénztári tisztség mellé a számvizsgálóval kapcsolatban egy külön számtartó osztály szervezetének egy számvizsgálóból és egy számtartóból álló személyzetet, a melynek ügykörébe utaltaták az összes közigyűlési és számadási teendők ellátását. A tervezet maga nagy körültekintéssel készült s alkalmas arra, hogy megyei pénztáraink kezelését egy a kezelés gyorsasága, mint helyes és könnyen, jól ellenőrizhető volta tekintetében mintaszorívó tegye. A községi pénzügykezelésre vonatkozó szabályrendelet már a mult közigyűlésnek tárgya volt s akkor a községi képviselőtestületeknek adták ki hozzájárulási képet. A bekívánt vélemények általánosságban helyesnek mondják a tervezetet s csak néhány községi képviselőtestülete javasol a részletekre nézve kisebb módosításokat.

A vármegyei közkórházzal kapcsolatban egy *elmeiggyintézet* létesítésének kérdése, melynek eszméje a mult év nyarán vetetett fel, szintén érdemi határozat tárgyát fogja légezni. A törvényhatóság bizottságának a létesítést kimondó elvi határozata alapján a legnagyobb körültekintéssel elkészültke miniszion előmunkálatok, melyek egy tly nagy költségbe kerülő intézmény létesítéséről sok munkát, számitást és gondos figyelmét igényelnek és az építés és berendezéstervei és költségvetése a közigyűlés elé kerülnek. A tervezet szerint az intézet zillesse egyszerűségével ható nagyszabású, kétemeletes főépülete a kórháznak jelentékenyen megnagyobbított és parkirozott telkén foglalna helyet, homlokzatával a Kórház utca felé nézve s beosztásában és berendezésében mindazon követelményeknek megfelelni, melyek egy modern humanus intézményként szemben támaszthatók. Az építés és berendezés összes költségei 272.000 forintban vannak előlányozva, mely összeg a vármegye első határozata szerint kölcsön útján fedeztetnék, törlesztési részleteit pedig a befolyó és

vagyontalan betegek után az államkincstár által viselendő gyógyköltségek biztosítanák. Emberbaráti intézményeink csekély száma mellett, a midőn a közveszélyes elmebetegeknek csak igen csekély számaléka talál intézetit elhelyezést, áldás lesz az elmeiggyintézet. Belátta ezt a törvényhatóság is, örömmel fogadván és karolván fel az eszmét és tőtovábbá nélkül rendelt el annak kivételét. Nincs okunk tehát kételkedni abban, hogy a közigyűlés eghyhangúlag fogja meghozni az alaki kelleknek megfelelő érdemi határozatát is akkor, midőn az elmeiggyintézet létesítése csak erkölcsi támogatást igényel a vármegye közönsége részéről s azt a költségviselésében semmivel meg nem terheli. Ús akiknek utóbbi körülményre nézve utalán agglályai volnának, azoknak figyelmét felhívjuk a belügyminiszter által a képviselőház szejdei ülésén a „betegápolási költségekéről” beterveztett új törvényjavaslataira, melynek egyik főintézkedése, hogy a vármegyei eddigi autonóm jogát, amellyel betegápolási költségeiket maguk vetették ki, azok perzentjét maguk szábták meg, megszünteti, a megyei betegápolási költségek megszüntetésével országos betegápolási költséget vet ki, még pedig *teljesen egyenlő perzentet*, vagy, hogy Békésvármegye ezután ugyanannyi betegápolási költséget fog fizetni, mint Árva, Turóc és egyéb vármegyék, akár bőviti s fejleszti korházát, akár nem.

Egy már meglevő és szintén humanus korserző intézmény szükségesszerű fejlesztésére kér áldozatot a vármegye közönségétől a *tiszti nyugdíjintézet* ügyének vezetésére kiküldött igazgató választmány. A tiszti nyugdíjalap ugyanis a folyton szaporodó nyugdíjazások következtében mindig nagyobb kiadással terhelte, jövedelmei a folyó évben már nem képesek teljesen fedezni a felmerült kiadásokat; úgy tehát az intézet kötelezettségeinek eleget tésellen, elkerülhetlenül szükséges az alap növelése. Ez irányban terjeszt részletesen indokolt javaslatot a közigyűlés elé az igazgató választmány, amelyben számot adva az alap állásáról, utal a vármegye közönségének a tisz-

viselők iránt tanusított áldozatkész gondoskodására és egyszersmind azon erkölcsi és alapszabályszerű kötelezettségre, melyek a vármegye a tiszviselőikkel szemben az állandó gondoskodásra kötelezi. A nyugdíjalap, mely 1884 évben 35395 fjt 20 krral kezdte meg működését, a tiszviselők teleme bozzájárulásaival 90817 fjt 43 krra emelkedett, azon összegnek 4831 fjt 22 krral tevő kamattjövdelema s a nyugdíjintézet tagok által évenként befizetett 2868 fjt 80 krral képezik annak felhasználható jövdelemét. Időközben a tisztán tiszviselők részére létesített nyugdíjintézetbe felvették a szolgálat utbiztosok, évről évre szaporodott a nyugdíjazások száma is, úgy hogy a folyó évben már 7966 fjt 09 kr, volna a megállapított nyugdíjak száma az intézet kiadásá, mely összeg a tenni jogvedelemben már fedezetet nem nyer. Hivatkozok a jelentés egy részéről azon súlyos megterhelésről, melyel a szery javadalmommal bíró tiszviselők az alaphoz való hozzájárulás címén megróva vannak s a mely kötelezettség ellenében megszerezik a jogot a szabályszerű nyugdíjellátásra, másrésről pedig arra, hogy a vármegye, mely tiszviselőit az intézetbe való belépésre és a magas járulékoknak az alap javára való befizetésére kötelezte, erkölcsi és jogi kénszort vett magára az iránt, hogy az intézet tagjai részére nyugdíjazásuk esetén a megfelelő összegeket kiszolgáltatja. S miután az alap ezen kötelezettségnek eleget tenni már nem képes, azt indítványozza az igazgató választmány, hogy a közigyűlés három éven át kivetendő egy-egy százalékos potádót szavazzon meg az alap növelésére.

A mai körülmények között a mennyire súlyosnak tartjuk a vármegye közönségének megterhelését, e célra ép anyagra méltányosnak és elkerülhetlenül szükségesnek is. A 15 év előtt megszavazott 35 ezer rtyui alap létesítésével a vármegye közönsége csak alapvető munkát végzett s legkevésbé sem volt bízható, hogy ezen kicsiny alap jövedelmével rendelkezze nyugdíjintézet, melynek olyan számau tiszviselő tagja van, prosperálni tud. Csoda számba megye és a tagok

TÁRCZA.

Utazási élmények — itthon.

Azt tartja a német, hogy legjobban az utazás műveli ki az embert. Ezen állítás alaposágáról meggyőződést szerzendő, néhány év előtt felvettem magamban, hogy egy kis tanulmányt teszsek. Sokáig képzte vitatás tárgyát ösmerőseim és barátain körében az a kérdés: melyik vidék, vagy hely volna tapasztalatszerzésre a legalkalmasabb. Legtöbben Páris mellett emleltek szót. Páris az a világáros, melynek ezer szépségével a szem betelni nem tud, hol az ipar, művészet, tudomány csodáit minvél, hol minden kő, melyre lépünk, a civilizáció gyözelmét hirdeti, a hol — azt az egyet még sem tudják, hogy Békés-Csaba Magyarországon és nem Türökországban van.

Combinatioba vétetett Olaszország is, melynek balszámom levegője, szép tiszta éle önkéntelenül eszünkbe jutattja, hogy mily törpék vagyunk minden tudományunk, minden művészetünk mindczen azon nagy mesterhez képest, kik alkottasait utazóva, a kontárködsánil soha többre vinni nem fogjuk, Olaszországra gondolva, természetesen szóba jött Róma is, de én hátroroztatn ellene voltam Rómának, mert féltem, hogy haza érve, minden lépten-nyomon hallani fogtam: na ez is egy azok közül, kik Rómában jártak és nem láttak pápát.

A tervezgetés során felmerült Oroszország is, ahol most a legnevezetesebb látni való: a

nihilisták. Itt azon akadtam meg, miképpen fogom majd őket felismerni, hisz szok nem hordanak számozott sapkát, mint nálunk például a hordórok. Vagy megeshetett volna rajtam, hogy úgy járok, mint a székely, ki az erdőt nem látta a fáktól.

Jó ideig fentartotta magát London. Sokat hallottam beszélni a londoni kőd és a londoni spleenről. Hosszu vitaközös után ezt a tervet is elejtettük azon alapsnak látszó nézetből kiindolva, hogy a londoni kőd sem sokat különböztetik a miénköt, mert nem valószínű, hogy a légtört ott betöltő párák viz helyett — oktolónból lennének. A mi pedig a spleent illeti, azért kár volna Londonba menni, mikor ma holnap a londoniak hozzánk jönnek a hamisitlan spleent visszahonosítani.

Sorban jött azután Konstantinápoly, mely legyek után kapkodó éhes kutyáiról, Budapest, mely az Andrásy-ut és a Mihásza Andráskőről nevezetes, Szolnok, mely egyes utcáiról világírrre vergődött, da mindezen helyek mellett éppen annyira pro mint কোন szolgot, hogy végre belevnu a habozásba, elhatároztam, hogy előbb egy próbatant t-szek — Turkeveibe

Igaz, hogy Turkevei csak egy kis alföldi városocská, mely a Vekerle-féle kis Lexikonban nem is fordul elő, a mi ugyan nem sokat jelent, miután ott csak az taláiható, a mit az ember nem keres, de — így gondolkoztam: tanulni, tapasztalatokat gyűjteni egy ilyen helysokszor alkalmasabb akármeily világárosnál, hányan vannak például tisztelt olvasóm között, akik egy ilyen jelentéktelenné látszó városban olyanokat láttak és tapasztaltak, a mit a legnevezetesebb városokban hiába keresnének?

Hogy csak egyet említsék, van-e például Filadelfának olyan szép léerejú gouzmalma, mint milyen a vasutuczabellé itt Csabán?

A gondolat: Turkeveiben tanulmánytant tanni utóbb mind eredetibbnek, vagy — ha szabad így kifejeznem magamat — mind pikánsabbnak tetszett.

Nyár derekán lévén, könnyen elképzelhető, hogy nem vittem magammal báránybőrrel bélelt bundát, a mit inár azért sem tettem, mivel az — négysem között legyen mondvá — zálogházban volt, hol különben is csak a gombjait becscülték, a mire becscülték. De mégis — bocsnált, most jut eszembe, hogy bundám tulajdonképpen még nem is volt.

Utleveletem sem vettem magamhoz, hanem helyette tettem bőrdömböt fél rissza papirt és 4 tuczat plajbaszt, hogy tapasztalataimat a hely fortosságához képest, kimentőleg feljegyezhessem.

Turkeveiben nem levén konsulat, hát nem mentem oda magamat bemutatni, hanem helyette Baedeker pótló kocsisom utmutatása nyomán bequeráltelyoztam magamat az ottani nagyvendéglőbe, — mely kiülöben az egyedüli a városban — s mely ha nem csalódom, a „Turkókök vadgalamb”-hoz, vagy pedig a „Perza sakh”-hoz volt czimezve.

Régi szokása az utasoknak, hogy ha délen fogadóba szállanak: vagy ebédnek, vagy ebédet rendelnek, és mivel én az egyetlen vendég voltam s tán az első e héten, ki Turkeveiben megszállott, így hát kész ebédről nem is álmodhatván, a másik alternatívához folyamodtam, i. i. rendeltem ebédet oly forma meggyezéssel, hogy inkább ebédjelek magamnak lu-

theránus templomtornyot csillag nélkül, mint ebédet leves nélkül. A fogadós éles eszű ember lévén, rögtön felfogta, hogy 1-verse vágyom, és egy órah kicsikának is becscültére való meghajlással a konyhának vette útját, hogy ott mint egy hadvezér, táborkarát: a konyhaszemélyzetet, adlatusa, felesége s-glyével kormányozza.

A míg a konyhaművészet hójai cserép útjeiket felmaszoztaták: azalatt időmet hasznosan töltened, a város nevezetességeinek megismerésére indultam. Nem részletesem e helyütt mindazt, a mi e városban ismeretköröm szélesítésére, tudományomjam kielégítésére kinálkozott, csak annyit értelek, hogy mindazt, ami szépet, nagyot életemben még nem láttam, — azt Turkeveiben még kevésbé láttam.

Másfél órai sétá után tapasztalatokban kevésbé gazdagon ugyan, de annál cheszebben törttem vissza a „Turkókök vadgalamb”-hoz, hol már a persá sah — akarom mondani, a fogadós terített asztallal vár.

Nem tudom, igaz-e az a közmondás, hogy az éhség jó szakács, vagy csakugyan a szakács főzött jól: elég az hozzá, hogy az ebéd elég jól esett, csupán a leves, melybe hosszú metélt tézta volt befőzve, hagyott némi kívánni valót, mert ugyanis kissé csipős is és a felszínen uszkáló főm forgácsok után itélve, szerencsédemben lehetett fűszerezve, mely fűszert életemben soha sem szerettem. Gyenge, könnyen feliglató idegimeket félve a levestől, mely köhögésre ingerelt, csak keveset ettem meg.

Egy delutáni kis szieszta után otthon tett ígéretemhez képest, belefogtam Turkeve törté-

aránylatan megterhelésének köszönhető, hogy eddig is prosperált. Az alap növelésére kért három százaléki pótdó megzavarásával a vármegye közönsége tehát a létesítési előzetes részét teljesíti, lehetővé téve ez által, hogy a nyugdíjintézet akadálytalanul és további áldozatok nélkül megtegyen nevezetesen az előző részét illető jogos követeléseknek.

A közgyűlés feladat emelés iránti kérését, melyhez már mult számunkban közölszünk, bizonyára méltányolni fogja a közgyűlés is, e tárgyban érdemleges határozat azonban csak a jövő évi költségvetés megállapításával kapcsolatosan az ősi rendszer közgyűlésen lesz hozható, a mikor előrelátólag több hátsortárgy kérvény kerül előterjesztésre, melyeknek egy részét a közgyűlés már a mult évben kedvezőleg intézte el, azonban a melyekre nézve a fizetésessége a kormányhatósági jóváhagyást kellő fedezet hiányában nem nyert.

Az ügymenet gyorsítását szolgálja a vármegye alispánjának egy hivatalos lap kiadása tárgyában a közgyűléshez intézett előterjesztés. Naponként nagy számmal érkeznek az alispáni hivatalhoz s adatként ki onnan közérdekű rendeletek, melyeknek gépi sokszorosítása, a járási hatóságok útján a község részére történő kiadásra igen sok munkát és idővesztést igényel. A hivatalos lap kiadása által lehetővé lenne, hogy annak útján minden hatóság s részben a nagy közönség is gyorsabban és egyszerűen venné kézhez az így általános érdekű rendeleteket, mint által azok végrehajtása is időbeli egyöntetűségben sokkal nyerne. Az előterjesztés szerint a kiadási költségeket a befolyó előfizetési díjak legnagyobb részben fedezni fogják, az esetleg fedezetlenül maradó kisebb összeg a házi pénztár tőrére esűk, mely a lap kiadása által az iradai költségekből jelentékeny megtakarításhoz fog jutni.

H i r e k.

A vármegye közgyűlésére jövőben folynek központon az előkészületek. A pótlógár beérkezett ügyekre nézve egybeültették a pótlógár ülést, mely közel ötven tárgyat tűz még ki napirendre. Az ügyek előkészítése ezáltal a pénzügyi és jogügyi szakosztályok bolnap délnán, az állandó választmány pedig kedden reggel 9 órakor fog ülést tartani. A közgyűlés előrelátólag látogatott és miandréig képes lesz, a mennyiben az első napra a tárgyalásra kerül fontosabb ügyek. Második napon pedig a megjelölt válaszok fogják az érdeklődést fenntartani.

Iparfelügyelő beosztása. Az iparörvények szabályszerű végrehajtásának ellenőrzésére hivatott iparfelügyelőkre nézve új kerületi beosztást állapított meg a kereskedelemügyi miniszter. E szerint az aradi iparkamara s így Békésvármegye területére nézve is a felügyelőket Réty Menotti kir. iparfelügyelő fogja gyakorolni, kinek székhelye Budapesten a kereskedelemügyi miniszteriumban van.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter megengedte, hogy Pitner Péter gyulavári lakos, Nagy-va. Glik Vilmos orosházi lakos, Gerő-re, Gránitsz. Jeno orosházi lakos, Gyulán-va, Gyú György körszládnyai lakos „Bihari”-ra változtassák át vezetéknévüket.

netének leírásához azon adatok alapján, melyeket délelőtt egy futólaj gyűjtemen sikerült. A városházi előz ki vizuálót is akartam rajzolni, mihez egy lénia kellett volna, de lénia má ottthon felejtéven, ilysmert a földöst interpelláltam meg, ki is sajnálkozás között, hogy egyetlen lénia egy fél év óta eltiint, a házi szolgát Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye felszólított kérelmetesség egytelének egyetlen, más előtérrelbeli tagját, a leközlezebbi szomszédokhoz elszalasztotta, de az egy félóra várakoztatás után azzal tért vissza, hogy lénia szives várná, míg a tanító, ki Kurutyófalván a sárfurdot használja, visszatért, akkor az oskola lénia-ját fogja elhozni. Kíssé hosszúnak találtam a három hét várakozást, már készültem összehajtatni papíroból egy lénia-t rögtönözni, — egy mód melyet ha nem családóm, Noé alkalmazott előzőző, midőn szőlőfajait rovatos lajstromba vette, — midőn szóambá egy 8—9 éves 13-éves nyiba, valószínűleg az n véleményében, hogy a szóba, mint rendesen, most is üres. Az ártatlan még nem hitt csodádkban.

„Ki lánia vagy kis hógom?” kérdém a barátáságom arcu kis lányt, ki látásomra kíssé meglepőtt — hátérini akart.

„Az anyámé”, volt a bácsa válasz.

„Az sejtettem”, viszonozám neki, „de hogy hivnak?”

„Péterzil Rózáának.”
„Péterzil?” — hisz ez a fogadós neve. Tehát a fogadósok gyermeke is van. Gyermeke ez lénia, gondolám magamban, s olyan viszonyban vannak egymással, körülbelül szorosban, mint a tót favágó a pálinkás butykussal, (félel, hogy a reglé-váltásig e viszonyok érzékeny dífést fog adni) s azonnal felkerekedem, hogy lénia-

Házasság. Végül József békési főrekből kereskedő szárdan esküdött örök hűséget Aradon Weil Alajos ottani tekintélyes iparos bájos loánjának Annának.

Kikindaj Caesar békési társulati főmérnök öngyilkossága, a megjelölt vizsgálat után még részletesebbnek és tragikusabbnak bizonyult, mint az lapunk mult heti számban megírtuk. A szerencsétlen mult ember ugyanis a hosszofokú társulat igazgatójához intézte levelében azt hozta fel végzetes elhatározása indokait, hogy az általa készített szivattyu telep betonozása nem sikerült és a bulcsir erkölcsi viszuhattástól való félelem által kezdőbe a gyilkos foggyvert. A hosszofokú társulat ennek folytán vizsgálatot tartott és annak eredményül következő nyilatkozatot adott ki: „Kikindaj Caesar társulati főmérnök a folyó h-e 10-én a társulat egyik őrházánál, hol az építési vállalkozó által végrehajtott munkálatok felvételező és ki számításával foglalkozott, főbe lölte magát. Teljesnek okául, hátrahagyott levelében, azt udja, hogy az építési kérését szivattyu telep betonozására nem sikerült. E levelek alapján a társulat kérdéscs szivattyu telep eddig végzett munkálatait egy mérnök-szakértőből és a választmány tagjából alakított bizottságnal azonnal megvizsgálattatja, az vizsgálat során kitűnt, hogy a szivattyu-telep eddig végzett munkálatait a legnagyobb pontossággal hajdították végre és a beton-alap, a melynek eddig összes költsége 2000 forintot sem tesz ki — nérv-tünkintettel, hogy az még csak e h-7-ikén, tehát öt nappal a megjelölt vizsgálat előtt nyert befejezést, mindenben kifogástalan. A társulat pénztárnak is megvizsgálattatott s teljesen rendben találtunk el. A vizsgálatról híteles joggyűzőknyok voltak fel készítve és előadottak szerint az elhunyt a társulattal egyáltalán anyagi kárt nem okozott, annyival is inkább nem, mivel a munkát vállalkozó végzi s annak jogostáról első sorban a vállalkozó felelős. Az elhunyt mint családtag, mint tisztviselő és mint ember feddhetetlen becsületességű, kitűnően kibírt, buzgó és önfeláldozó volt, végzetes tetteinek oka ismeretlen előttünk s talán örökre az is marad.”

A megyei árvalház és Szarvas községe. Szarvas község május 12-iki közgyűlésében tárgyaltatott a vármegye törvényhatósági bizottságának belügyminiszterileg is jóváhagyott úmterates határozata, melyben a vármegye községei s azok között Szarvas is gyanpénztári tartalek alapján 30 széktelekkel a felállítási tervezett leányvárház alapjábol hozza-járulást kötelezték. Előzőleg a képviselőtestület pény inu bizottságot küldött ki az ügy feloldozásá és ennek nevében dr. Lengyel Sándor az ömteretése ezáltal előterjesztette, hogy Békés vármegye alispánja meg a mult évben megkeresés intézett Szarvas községhez, hogy egy Gyulán felállítandó leányvárház alapjábol, a községi gyanpénztári tartalek napjából bizonyos összeget gyanvazozzon meg. Ezen megkeresés a képviselő testület elé terjesztetvén, a közgyűlés kimondotta, hogy a mennyiben Szarvas községnek is ezéln egy árvalház felállításra s amennyiben egy korábbi nagyobb mérvű sikkeszást a tartalek alapot nagyon megővidítette, a Gyulán felállítandó árvalház létesítéséhez ez idő szerint nem járult hozzá. A közgyűlés ezen határozata a vármegye közigazgatási bizottságra elő kerülvén, a közigazgatási bizottság a felhozott indokok mellőzésével, a községet a hozzájárulást kötelezte. Ezen végzés a járási főszolgabíró által a községnek megküldött. Abban az időben Danos Béla főjegyző beteg lévén, az aktív

kutatásom elejtett fonalát ismét, de most már a fogadósomál felvegyem, mihez annyival több hajtalmot éreztem, mivel a menyecske, amelynyir: a távolból rá vetett pillantás alatt észrevettem, éppen nem tartozott a város reglése közé.

A lénia iránt előterjesztett kérelmemre a nő némi zavarral majd előre, majd hátra nézve hozzáam közlekedt s félig utatóg hangon, mintha félne, hogy valaki meghallhatná, elmondja, hogy csakugyan van egy lénia a házban s ő készi ezt nekem használatra átengedni, de kért, hogy rejtsem el férje elől, a kinek azt mondta, hogy elvezett, — mert tetszik látni — folytatja a magyarázatot a nő, a niálatt a székre állva, a könyha egyik magasabb polczáról levett egy, alig 3 cm. széles, fűrészes szélű lövészéket, mely lapjain lénia voltának egykori és eltűrlőhetetlen nyomait viselte, — ezzel szoktam mindig a metéltet a reczés vácuóval egyzesre metélni.

Mint mikor a hágymázos beteg egy pillanatra öntudatra ébred s keresi a képet, mely meg pár percczel azelőtt lelki szemét előtt elomlott, úgy néztem én vissza Turkevényben alig három órára terjedő multmára; ott láttam magam egy terített asztal mellett ülő, az éhségűtől 3 milliméternyire kidülledt szemekkel, láttam, mint hozzák elem a párolgó levest, belemartam a kanalra, de mire azt a százhöz emelem, tartalmának felszínére egy honi léniaiból származó form forgácsokat találok.

Ettől az óráról fogva teljesen igaznak adok a németnek, a ki azt mondja: „Das Reissen, das bildet den Menschen erst aus.”

Kohányi Róbert.

járóvalével egézségeményezte volt megbízva, a ki a járási főszolgabírónak a meghirdetett elrendelő végzésűt úgy értelmezte, hogy az templom előtt meghirdetendő. Tényleg ki is publikáltatott és azután általa „irattárba teendő” jelzéssel, a más irattárba beletett, egész halmoz ügyosmal együtt az ottthon betegeskedő joggyűzőhöz aláírás véget ölküldte. A ki azon kérdése után, hogy ez mind meghirdetett ügydarab, minden további meggyőződéssel nélkül alkírta az egész halmozat az aktának, köztük természetesen azt is, melyet a közgyűlés által kellett volna letergálatni. Így került a vármegye közigazgatási bizottságának a gyulai árvalház alapjábol való hozzájárulása kötelező végzése irattárba a nélkül, hogy a belügyminiszterhez megfellebbezést volna. Ezen jogerős végzés órványos elemelésnek kifolyása az, hogy a vármegye alispánja a kérdéses 6500 frnak különböni végrehajtási terhe mellett leendő beállítását rendezte el. Indítványozta a bizottság, hogy mondia ki a közgyűlés, hogy a mennyiben az előbb említett okok miatt az ez ügyben keletkezett közigazgatási bizottsági határozat csak most került Szarvas város képviselő testülete elő s így csak most van módja-ban az ügynek tárgyalása és megfellebbezés iránt intézkedni, azt a belügyminiszterhez megfellebbezti. Indítványozta továbbá, hogy az ügy elődöntés a kérdéses összegnek a takarékpénztárra leendő visszaváltását rendezje el. A közgyűlés a bizottság jelentését egész terjedelmében elfogadta. Szarvas község képviselő testületének fenti határozatahoz részünkről a következő megjegyzéseket fűztük: Kötegetlen dolog ugyan, hogy a vármegye határozata Szarvas községével szemben jogerős és hogy az ellen jogi szempontból további felelősségnek helye nem volna; mindazonáltal a fonforgó körülmények és különösen a fontl tényálladék után, bár a létező leányvárház rovására s a veszélyeztetésére történik is, bannünk sem a czél humánus volta, sem gyulai chauvinismus — az utóbbi legkevésbé — nem tartoztat vissza annak nyilvánításától, hogy Szarvas községének határozatát, illetőleg abbeli óhajtát, mely szerint gyami tartalek alapján 30 székteleknek beállítását kötelezték-e alul fontolnassék, mellánnyanok tartjuk, annyival is inkább, mert Szarvas községnek egy határozatában nem a megyei leányvárház iránti ellenszenv, mely kevésbé ama körülmény hogy az árvalház az a célra egyedül elfogadható ajánlatot tett Gyula városában létesítették, hanem ama körülmény befolyásolta, hogy a Viskovics-féle sikkeszrás s az arvasi gyami tartalek alapot tényleg nagyon megkicsorította. Ez tárgyi indok, a melyet gyulai voltunk dacokra feltétlenül akceptáltunk és a biztosíthatjuk Szarvas községe községét, hogy a gyulai megye bizottsági tagok — a mennyiben rajtuk is mulaték — a maguk részéről nemcsak hogy „nyaldalokot nem gördítene, hanem legkészegecsebbben fognak közreműködni benne, hogy méltányos díjazás örvényesüljön.

A lovarda s az elmegyógyintézet. Közöltük a honvédelmi miniszternek dr. Lukács György főszolgabíróhoz intézett leiratát, amelyben a maga részéről hajlandóságot nyilatkozott a huszárság eltávolozásával feleslegessé vált főidőt lovardát a vármegyének átadására, mihez azonban az Állam vagonját kezelő pénzügyminiszter engedélyje volt még kieszakölendő. Dr. Lukács György főszolgabíró, a kiről aminő igaz hálaival kell elismerünk, hogy nem ómer fáradságot költözökül úgy propagáltsában, úgy oly örömmel tapasztaljuk, hogy praeralan ügybizalmát az általa eddigleg felkarolt minden közügyben siker koronázta, a lovarda ügyében előbb folterjesztett tőn, majd személyesen is közben járt a pénzügyminiszterrel és pedig most is teljes sikerrel, amennyiben a miniszter az annak idejében 20.000 forint költségen fölül készített lovardai felépítyműt ingyen bocsátja a vármegyei kőzkörház czéljaira, mely körülmény úgy az elmegyógyintézet létesítését, mint az ezzel kapcsolatos kőrházközbizvitest totemen megkönnyített. A pénzügyminiszter leirata névben reggel érkezett meg és következőleg szől: 40765. szám. M. kir. Pénzügyminiszter. Mellétságot dr. Lukács György úrnak, Békésvármegye főszolgabíró Gyulán. Mellétságot főszolgabíró! Folyó évi április h-21-én 424. szám alatt lelt előterjesztésére, melyben Mellétságot a m. kir. debreczeni 2. honv. huszárezred Gyulán elhelyezett I. osztályának Ny. váradra való átköltözésé folytán honvédségi cölökora feleslegessé vált gyulai főidőt lovardának a kibővírendő békésmegyei kőzkörház czéljaira való ingyenes átengedését kéri, oroitomem mellétságot, hogy a honvédelmi miniszter a szóban forgó lovarda helyiség telki Gyula városát 1888—1908 szeptember 30-ig terjedő időre évi 300 frt bértért bére vette és hogy a telekre a kincstár által emelt és a kincstár tulajdonát képező épületek nézve a bérelti szerződés 3. pontja szerint azon egyezség állt fenn, hogy bérelti idő letelte után az épületek a kincstár tulajdona maradnak és egyezség után az egy városnak átengedtetnek vagy átköltöztetnek. Felkintetelt a humánus célra, hajlandó vagyok a kérdéses felépítményeket minden ellenzólóállás nélkül Békésvármegye községének vármegyei kőzkörház czéljaira átengedni az esztra, ha Gyula város a szóban forgó telek iránt a honvédelmi miniszter uralt kötető bérezzerdős felbontásához hozzájárul. A mennyiben Mellétságot a városnak iránybani jogörvényes határozat hozzáam felterjeszti, úgy az épületek átadását iránt haladéktalanul intézkedni fogok. Fogadja Mellétságot kíváló

tisztelőtem nyilvánítását. Budapeston, 1898. évi május h-20-án. Lukács s. k.

Az elmegyógyintézet létesítését hatalmas, mondhatni döntő lépéssel mozdítja elő Gyula város községe, abból áldozatkészségével, hogy a megyei kőzkörház szomszédságában levő 3000 []-fő területet telket és a rajta épült Brzsobot ápodlát ingyen bocsátja a vármegye tulajdonába s csak az esztra-ban k a szintén város tulajdonát képező németvárosi bikanok telkén létesítendő új ápodla építési czéljaira tízezer forint kártalanítás, ha az elmegyógyintézet eszalyi építési szárazmudása után a háromszázötven forint költségőránylatul szemben legalább így összegre rugó megtakarítás fog mutatkozni, a mi a építéste s berendezésekre tartandó árlejtekek után bár valószínűnek mutatkozik, de bizonyosnak még sem mondható. A képviselőtestület ezt a határozatot — a vármegye alispánjának sürzős megkeresése folytán — péntek délután 5 órakor és ezből egybehívott népes rendkívüli közgyűlésen egyhangyalan hozta, a mit teljes elismeréssel kell minden elfoglaltan embernek honoralni, annyival is inkább, mert az ápodla a telke legalább 15000 forint értéket képvisel, új ápodla építése körülbelül 10—12000 forintot fog igényelni s ehhez szármadul még, hogy a város tíz esztendőn keresztül lemond ama évi 300 forint bérről tehát 3000 forintról, amely összeget a honvédelmi miniszterium a lovarda telkét a városnak szerződséileg fizetni köteles lenne, vagyis Gyula városán 28—30000 forinttal járul hozzá az elmegyógyintézet létesítéséhez, amit feltétlenül helyeslünk, mert eme hozzájárulással lehetővé tette azt, hogy az elmegyógyintézet létesítése elő görűdül akadály és nehézségek teljesen eloszlatassanak. A főkadály volt ugyan s mindou intézmény létesítésének kerékűközött, mondhatni átka: a Kisztyák, illetőleg annak drágaága, hogy, hogy ez a célra előirányzott 20.000 forint a felsorolt igényeknek felát sem elégiteto volna ki. A város adószáktézége, illetőleg az Brzsobot: poldamodjon három holdas telkének odaajánlétközése azonban feleslegessé tette a nagyobb mérvű kiapjtást, hogy hogy eme ezüzen az előirányzott 20.000 forintal szemben alig fog 10.000 forint tényleges kiadás lenni. Hogy a képviselőtestület az elmegyógyintézet létesítését biztosító eme határozatát hozta, abban a város atyjának humánus érzélete, józan felfogása s áldozatkészsége mellett bizonyára része van annak az értekezletnek is, a melyet dr. Fábry Sándor alispán a közgyűlést megelőző délután tartott és amely az ügy előmenyében nem ösmeretéből eredő ellenléteket teljesen leszerelte, hogy a pénteki közgyűlésben eme ellenléte Részről indítványoztak hálás közszöveget dr. Fábry Sándor alispánnak az elmegyógyintézet létesítése s annak akadályai leküzdésére körül kifejtett ügy-buszódságát, és ezen közszöveget az egész közgyűlés lelkes óljékekkel juttatta kifejezésre.

A vármegyei kőzkörházi bizottság tegnap d. u. 3 órakor tartott ülésén megállapította a Gyulán, a vármegyei kőzkörházi kötelekben tervezett, nagy-számba elmegyógyintézet építési költségeit, melynek főbb tételei a következők: Építkezési kiadások 222.000 frt. Teltek ára 6588 frt. Felzsalozás 2800 frt. Művezetése 2000 frt. Bélyegköltölkégek 2000 frt. Eddigi folyósiott kiadások 2000 frt. Összesen 266.000 frt. A felveendő 3000.000 frs kölcsönből az Artyalym költségek (15000 frt) a bizottsás (3000 frt) a télelvi annuitás levonása 7500 frtót tesznek ki, amelyhez még az időközli kamatteszetés is hozzá számíva összesen mintegy 265 ezer frt áll rendelkezésre, tehát 3000 frt fölösleg mutatkozik. Ebből inu még az árlejtésnél eléreudó engedmény összege, valamint a kincstár által a körház czéljaira átengedott lovarda anyagának értéke, melyek remélhetőleg olyan tartalek töket fognak képezni, hogy nemcsak a pótmunkálatok árát fogja fedezni, hanem u Gyula városának kiltátsábol helyezett 10.000 frt feleslegét is megfizetheti annak idején az építési pénztár. Az alispán jelentését örömmel vette tudomásul a bizottság s előterjesztésébe egyhangyalan hozzájárult. Ezután a jövő évi költségvetést tárgyalta a bizottság, mely 24.679 frt kiadással van előirányozva. Az ápodlasi napi díj anyai marad, mint a folyó éven t. i. 73 kr. Végül Grosz Frigyes körházi elnökelmasz vállalkozó üzletvezető pótlék illyeto 18% áremelés iránti kérvényo vétetőt tárgyalta és a, amelynek eredményeként határozatilag kimondatott, hogy jölhető a folyamodó kérelme nélkül minden jogy állapot, márszert nem is rendelkezik semimiféle fedezetűl bármió áremelésre, mégis tekintetelt arra, hogy a vállalkozó a nehéző gazdasági viszonyok folytán tényleg nehézségekkel küzd, nem zárkózott el attól, hogy amennyiben az év végén pénztári feleslege mutatkoznék, a vállalkozó kárpótlásban fogja részesíteni. Ezután megválasztott a bizottság az elmegyógyintézet árlejtési feladatainak s szerződésének megállapítására egy albizottságot, melynek elnöke dr. Fábry Sándor alispán, tagjai Oláh György vm. ciszsi főjegyző, Havár Lajos kir. főmérnök, és Dr. Berkos Sándor közk. igazg. főorvos.

Vizsák a földműves iskolában. A bókémegyei földműves iskola fenállásának első évében az elméleti oktatás a folyó hóban nyert befejezést, melynek végzetülve az elméleti tantárgyakból a vizsgálat május h-31-én fognak megtartatni. A földművelésügyi miniszter a vizsgálatokra való megjelölésére Keller Gyula gazdasági tanítószeti segédnőrel küldötte ki. Az iskola vezetőcsébe a nagyközségnek, különösen érdeklődő gazdáknak a vizsgálatra ez uton is meghívja.

órai kilindás után meghalt. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségnek magán az ókorai esetű fuó volt az okozója.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Scheub János ösztöndíjas gazdálkodási segédét a kékesmegyei földműves iskolához segédintézőnek nevezte ki.

Különös gyogyómd. Kerekes István özösi lakos mellbeteg volt. Az orvosok már nem tudták segíteni a beteg embert, a kinek fullasztó köhögése a szomszédasszonyok nyugalomát nagyon zavarta. Elhatározta tehát Kardos Lászlóné asszony, hogy meggyógyítja őt azt az embert. Mivel pedig tudja jól, hogy a mellbetegnek nagyon sok a vérük, ráarkott harminczet darab piócát a Kerekes mellére. A kúra használt, Kerekes ugy meggyógyult, hogy most már soha sem lesz többé beteg, meri elvárteni. A tudós doktorok — nehegy mely tudományával és széles körű tapasztalataival meg konkurenciát csináltak az orvosoknak — lelatóztatták.

Tüz. Országán múlt pénteken 12 óra tájban öv. *Daubner* Pálné háza kigyulladt. *Daubner* öv iszai, hogy a tűz a szomszédos gézmalom kéményéből kiszálló parázstól származik. Ezt állomaga az a körülmény, hogy a gézmalom udvarán kiteregetett ágynemű is megperzselődött. A vizsgálat a tűz okának kipuhatolása végett megindult.

Hirtelen halál. Endrőden *Gubucz* Mátyas 55 éves gazdát éppen abban a pillanatban, mikor lovat ki akarta fogni, gutaütés érte s halva rogyott össze a lovak előtt. Felelőse, a ki látta a konyhatóajtótól, hogy férje összeesik, azt hírvén, hogy csak obolozott, segítségért sietett. Mikor odért, csak akkor vette észre, hogy férje meghalt.

Öngyilkos legény. *Csanak* Mihály özösi földgény a napokban beszédesülkölözött az édesanyjával. Szóváltás közben annyira felüdüződött, hogy anyját megütötte. Mérge elszólván, szívére vette az ő birtelencsés és beugrott a Körösbe. Itt testét csak másnap fogták ki.

Megátadás az éjszakában. Rövidesen második jelenik meg, hogy Csaba békés polgárait merénylők támadják meg és öltetik tőrök. Vasárnap virradóra, Adami Mihály lakatos iparost kis hűje, hogy életveszélyes ügy meg azelőtte egy utcai csavargó. — Cs. Tomaska Mihály dahaj jó kedvében, teljesen előzetes állapotban ment haza, az 6-6 méter utcán abban lelve kedvtelést, hogy az Adami hűt az utcán ablakát bevérte. A hű találatosán kiment az utcára, hogy utána nézzen a kárt tevőnek, s ott a részeg embert kérdőre vonta. Ez aztán azzal felölt, hogy kinfutotta a kését és egyenesen az Adami gómrába szurt. Szomorosóra a nadrág, s különösen a nadrágszél ellenlőtt, hogy a kés pengéje mélyen bele nem hatoljon Adami testébe, de a sérülés így is súlyos, s sokáig ágyba dönti a megátadott iparost. A merénylőt átadták a bíróságnak.

Ezt a szerelme tevő. Egy szép békési hajdon holttestét fogták ki a Körösök heftőn. Neve Fuzi Mária. Fialat volt, szerelmes volt és szerelmében megcsalódott. Három hét előtt tűnt el és elemezzte magát.

Veszedelem korpá. Hegyei János békési sertéskereskedő Szűcs Gábor liszterkereskedésében szerzte be 30 drb. hízárjának a szükséges korpát. A mint a korpából a sertések ettek, azok közül 17 hirtelen elbújt. Vizsgálat indult meg, valjon nem lett e abban a malomban, melyben a korpát vetették patkánymégör elhívta s a garáról lezártól listtel együtt a korpába belekeverve. Egyben annak megállapítása végett, hogy a sertések mitől hulltak el, azok belái a budapesti vegyelemező állomáshoz felküldettek.

Eljegyzés Deke Albert, Vészió közszeg III. jegyzője eljegyzte Nagy Rózsikát Dobozeczenben.

Békés közszeg képviselőtestülete a tengeri kigyóvó vált békénygyi birtok kérdésben leguőbb azt határozta el, hogy a földet 20 holdas parcellákra osztja fel és a munkálat keresztülvitelére Szél István közszegi mérnököt bízta meg. A képviselőtestület a vármegye alispánjának ösmeretes megkeresésével szemben utolmag megatagada a cabai földműves iskolánál két napitvány megszavazását.

A két mély seb. Piski Urce békési lakos kint dolgozott a tonyán, és őt érte a sújtó gázsz, hogy a szemé fényre, egy 3 éves gyermek meghalt. Sietve fogatosolt be, hogy ravatlon lánna édes gyermekét, s miközben bánatával hazafelé robogott, a lovak megvadultak s kifordították Piskit, aki oly szerencsétlenül esett, hogy jobb karját kitörte. Felelőseknek szívére, a ki a kiegymérk halála miatt is vizsgaszahatatlant, kettes sebet ütött az özveges napot.

Tüz. A napokban Ug-Kigyóosa tűz volt. Leégett Kurucz Mihály dohánypajtás. A tűz oka kideríthető nem volt.

A Fazakas-féle korthelyiség a vasúti állomás mellett megnyilván, abban kitűnő sör, bor, hídég és meleg étetek s pontos kiszolgálás található.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generale) é. évi április hó 12-én tartott 66 ik közgyűlése összejött az 1897. évi mérlegnek. Az előtűnik fekvő évi jelentésből lájjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegük 410.815,677 korona 60 fillérről tetek ki és az év folyamán bevett díjak 17.282,155 korona 40 fillérré, 896 korona 36 fillérről 106.055, 417 korona 10 fillérré emelkedett.

A tűz-és szállítvány biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 20.059,779 korona 93 fillér volt, mikből 11.054,350 korona 32 fillér vízszintbiztosítárra fordítottak, hogy a tisztújítvelet 15.009,233 korona 60 fillérré rogyott, mely összegből 12 079, 205 korona 10 fillér mint díjtartélek minden telertől menten, a jövő évre vitették át. A jövő években esedékesek való díjkötelezvények összege 68.189,768 korona 38 fillér lesznek ki.

Károkat a társaság 1897-ben 24 466,461 korona 76 fillér folyósított. Erhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárkifizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 606.902,236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítésből összegből hazánkra 113.406,607 korona 41 fillér esik, mely összeget a társaság 170.141 kárösszeben fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14.769,224 korona 48 fillérré rognak, különösen kiemelendő: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigazozására alakított tartalék, mely az 1.560,000 korona külön tartalék, egy szintén az évi nyereségből kihalított 44.315 korona 40 fillérről 9.359,224 korona 48 fillérről emeltetett fel, hogy az most az 1897. évi december 31-én meglevő értékpapírok értékeinek épen 10%-ának felel meg, továbbá felelteműd még az 160,000 koronára roguó kétés követelesek tartaléka. — Ezekben kívül fennlé még egy 400,000 koronát kilevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlíti.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei általános közgyűlésen 132.348,200 korona 60 fillérről 143.645,142 korona 28 fillérré emelkedtek, melyek követelesekben vannak elhelyezve: 1. ingatlanok és jelzálog követelesek 23.510,126 korona 14 fillér 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 12.499,795 korona 64 fillér 3. Letételezvények értékpapírokra adott kölcsönök 568,844 korona 60 fillér 4. Értékpapírok 94.379 968 korona 44 fillér 5. Tartozás váltók 811,139 korona 70 fillér 6. A részvények biztosított adás levelei 7 350,000 korona — fillér 7. Bankoknál levő re delkezős álló követelesek 4.163,607 korona 26 fillér 8. Készpénz és az intézet követelesei a hitelezők követeléseinek levonásával 365,668 korona 04 fillér. Összesen 143 645, 142 korona 28 fillér. Ezen értékek közül több mint 36 millió korona magyar értékre esik.

Gyulai élet.

Telkintetes Leszaky Andráis azúri direktor urnak:

Aradon.

Kelt az Olympuson, Krisztus születése után az 1898-ik évben a Maia istennőnek szentelt hónap 21-ik napján.

Kedves híveim!

Azt hallottuk itt az Olympuson, hogy te a jövő hónap elején Gyulára fogsz egedt kiváló társulatoddal menni, s ott már a bérlet gyűjtést meg is kezded.

Fájdalmmal hallottam azt is, hogy bizony a bérlet gyűjtés nem igen sikerült. Én ugyan, Jupiter adta előre látásomnál fogva tudtam azt, hogy nem fog sikerülni Gondnák a törekvése, de mivel nem fordultál hozzám jó tanácsért, gondolva azt, hogy a gyulaiak, most az egyszer eltérnek az ősi tradícióktól, nem fogják mind azt a lehetetlenséget követelni, hogy minden bérlőnek az első sorban jusson helye.

Mert tudd meg azt kedvelt híveim Leszky! hogy a gyulai publikum szerint nem az ember teszi a helyet, hanem a hely az embert. Gyulán azt az embert sivegelik, azt az embert tartják igazi urnak, azt tartják erős lelkű, erős jellemű embernek, a ki az első sorban foglal, bármily alkalmatlanság is — helyet.

Könnyen beláthatod tehát azt, hogy nem békésmegeyi „spectabilis” mondta azt az emlekezetes mondatot jurátusának, hogy: — Sohase válogassa amice egy azt a helyet. Újljen le a legközelebbi üres helyre, ugyanis az lesz a legutolsó hely, a hova audiat ül. Mert Gyulán az az ember az első, a ki az első padban ül.

Ne gondold azonban, hogy a gyulaiak rossz színházba járók. Eljárnak azok hüségesen és élvezettel hallgatják a jó előadásokat, — de csak akkor, ha mindenki meg van győződve arról, hogy méltóságához egyenes arányban álló helyen ül.

Ahadjátok itt a legnevetettebb bohózat, a legkitűnőbb előadással, paráz kiállításban, ha minden jelenlétben nem ilhet a szerinte rangjához illő helyen, azt híheted, hogy a jelen levő publikum minden egyes tagja az apját gyászolja.

Azért tehát, ravasz fondorlattal azt kellett volna jó Andráson kieszánnel, minden emb. r szíve vágyának kielégítése végett, hogy tettezzél volna be, nagy A. B. C.-vel, kis a. b. c.-vel, római és arabs számokkal megjegyzett üres helyeket, ugy, hogy az egész terem csupa első helyből álljon s akkor vered-kezdett volna a színházba járó publikum a helyekért.

Ezeket vésd fel a szívedre kedves híveim, s ha teljesíted ezeket, a miket mondatam, akkor biztosítalak, hogy olyan jó doigod lesz Gyulán, hogy ki se kívánkozol belőle.

Eyebekben pedig maradj ki jóakaratu istervasszonyon

(P. H.) **Thália** s. k.

Másolat hítelei: — ri, s. k.

Ugy ámi Bizony ezeket írta Thália istensasszony Leszakyknak Pirulam szegyelemében, amikor meghallottam, azaz olvastam ezt a levelet. Gyula városának intelligenciájáilyen kicsinynekedsége miatt nem akar bérléni s azt mondja: — Ha X.-nek jutott hely az első sorban, akkor nekem is ott kell hely, vagy nem bérellek! — És még érthető volna a dolog akkor, ha valami Ripacs-ártsásg az akarna bérlőket gyűjteni, ha azért válogatnának az emberek a helyek között, hogy legyen valaki kifogásuk a bérlet megtagadása, de mikor az ország legelső vidéki színházátulata akar jönni és amikor valdó márvéztérre van kiltatásuk, akkor tagadják meg az emberek kanapé processusból a bérletet, ami már igazán nevetéses.

Mintha nem lehetne a R-n'tyai Horiska csenőg hangját, a György Iona művészi játékát a hadok pádsorból éppen egy élvezet, mint az elsőből.

Most van annyi sok esztendő múltán alkalom a legelőkelőbb vidéki színházterület megnyerini s akkor parvenükt jellemző kanapé processus és rangkórags kerül tulsulya a színházvágy felé; inkább tájékára sem menni a színházunk, semhogy degradálni a képzeltgyéni s társadalmi pozíciókt azzal, hogy a két első sorból hátrább „alokodjunk”.

Lehetnek, sőt biztosan tudom hogy lesznek olyanok, a kik azt mondják, hogy nem a rangkórags, hanem — kéneylemgely kiváratja velük az első sort s hogy jobban lehet élvéni az előadást az első sorból, mint a negyedikből. Tisztelettel nyomon monda én ennek a kifogásnak még jóhiszeműséget sem akceptálom, kivéve a rövidlátókat, ezeknek van csak joguk Gyulán így beszélni, a többi egyszerűen — nagyvalató.

Ha én Leszaky Andrásnak lettem volna, nem a terem végére építtetem volna a színpadot, hanem a nagy rózsza grupp középebe, a pádsort pedig a kórut mentébe. Akkor mindenki az első sorban kapott volna helyet.

Megvárjuk győződve róla, hogy akkor ma legalább százötven bérlet van Gyulán.

Nos? nincs igazam? — ri.

Irodalom.

Beszélyek, rajzok, költemények czim alatt 180 oldalra terjedő könyv került ki a napokban Doby J. könyvnyomdájában az alál, szokásos csinos, illéses kiállításban és tiszta nyomással. Szerzője: *Kolányi Róbert* a csabai dohánывéltó hivatal érdemes főnöke, ki há nem is, professzionális, de számított tehétség munkása a szépirodalomnak és bár saját kárban nemcsak ösmérett, hanem jó hírvé is tetzte jól nevét és produktumait. A most kiadott füzetben foglalt munkák tulajdonb rész a közeli vidéki lapokban már megjelent, de így összgyűjtve még élvezetesebb olvasmányt fog nyújtani a derek úri barátainak és ösmereseknek, akiknek az író szája: nevezetesen tudomásunk szerint a mi nem jön könyvpiacra Lapunk mai társzajában mutatóványt közlünk belőle.

Országos vásári jelentés.

Gyula, május 21.

Majdnem két és fél éve, hogy a szerdavas folyót a *sertésávdát* Gyulán megtartani nem lehetett. Folyó év február hó végével városunk a zár latal felszabadult és miután azóta a sertésávdát ényleg szűnelt, a sertésvásár ugyan megtartható volt. A felhajtás erősen meghaladta a hasonló vásári mint Decezen és Nagyvárud felhajtásait, amelynyibon száma szerint 7000 darabnál felül számba jött a vásárt. Az árak azonban hanyatlók voltak, ami abban lél magyarázatát, hogy a kövér sertés ára visszament és a tonogi drágul. — Eladattak: béllitányi való, vízsen átmunt uradalmi silárdk páronként 150 kgm súlyhan 53—54 krajczárért kigétek, másodrendű árú 4—50, és még silányabb minőségű 46—47 krajczárért. 17, éves silű jó ősszelítöltű páronként 48—50—52 ftért. 6—7 búnapos vízsen átmunt malacok páronként 25—28—32 ftért. A vásár vége felé még lanyhabb lűt és így csakély órász eladatlannal lett visszahajta.

Ösütőrték. május 19. *Juh és birkaávdát.* Felhajtás circa 4000 drb. Az ár irányzata, különösen jó vágni való, emelkedő volt. Elkelt jó vágni való kos 9—11 ft, ürű 12—14 ft, tokjuh 6—8 ft és bárány 5—6 ft páronként.

Pünteik, május 20. *Szarvasvadászár.* Felhajtás 4—5000 deb közt igen nagy volt az érdeklődés jó húú marha és három ökor iránt, melyből minden használatból elkelt. Fízettek fiatal, ökorét 25—30 krig 10% leszműléstással kigétek: telenkért: jó első minőségű 150—180 ftért darabonként, másodrendű 80—100 ft és harmadrendű 60—70 ft darabonként. Hunyadi rogyott borjú 90—100 ftig páronként.

Szombat, május 21. *Lóvásár.* Meglepon nagy felhajtás, mintegy 12,000 db, melyhez korántsem állt arányban a vevők száma és így igen sok eladtalan maradt, mi ami eladatot, igen nyomott árak mellett történt, kivéve az igen finom ju lovakat, melyek egy bel-, mint külföld részére, jó áruk mellett túlaltak vévőre

sok eladtalan maradt, mi ami eladatot, igen nyomott árak mellett történt, kivéve az igen finom ju lovakat, melyek egy bel-, mint külföld részére, jó áruk mellett túlaltak vévőre

Nyit-ter.

1897.—1897.

Ó Felsőge a király nevében!

A gyulai kir. járásbíróasá mint büntető bíróság Roisner Arthur bünyűegése a követelesleg íltet:

Roisner Arthur gyulai születésű, 19 éves, izraelita valláú, gyulagyári könyvvezető, keresek akadémiai végzet, nőtlen, vagyontalan, büntetlen előéletű gyulai lakos vádlottat az öllene emeli, Berger Iszó árményi elkövető, a btk. 261. §-ban ülőköz buccelértésrés vétésében bűnösnek mondja ki, s ezért őt a btk. 91. §-al felhíválva a 261. §-alapján az 1892. 27. t.-oz. 3. §-alban jelzett özlokra 15 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett fízetendő, behajthatatlanság esetre pedig az 53 §. 6. telében (1) egy nap fogaára átváltótatandó (2) ha fét pészabntetésre illet. Köteles az elj. szab. 82. és 107. §-alapján Berger Iszó magánvállalónk 10 ft képviselői és eljárási költséget, 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett valamint a pénzbüntetés átváltótatása esztén a felmerülő bünyűegét, költészeket a kir. kincstárnak az 1890. 45. §-oz rendelkezési esztén megfizetni, végül költségek ellétét vaddott ez ítéletet iudokailag együtt jogörre emelkedés után snjút. Kétségben a Gyulán meglevő „Bákés” című hely leltában 15 nap alatt közzé tenni.

Indoklás:

Vádlott Roisner Arthur maga beismerte a terhe rőt bünyűekeműnyét, amely szerint azt mondotta Berger Iszó magánvállalónk, hogy „maga arrogans ember, szemelen fráter” ki, előadja vádlott, hogy a kérdés nap délelőjtén a panaszos volt, mint a gyári üzlet helyettes vezetővel már ellenkezett, delután pedig szó nélkül eltávozott, majd midőn 6 óra táj visszértér a gyulába, vádlott megkérte őt, hogy kincstárnak a 1890. 45. §-oz írt megfizetése s menjen ki másszál. Magánvállalón azonban azon megokoltással, hogy ez nem az ő dolga, mogadta az engedelmességét. Ekkor vádlott azt mondta neki, hogy megtaníttja meg őt, i. a panaszos, mire ez azt válaszolta a vádlottnak, hogy maga nem tanít meg engem, maga nekem egy nulla. Ekkor válaszolt erre vádlott a panaszlott kifizetéseket. Ily tényállás mellett vádlottat a becsületesítés vétségében bűnösnek kellett kinyilvánítani, mert a használt „szemtelon” szó, mint megvalósuló megállapítja a „becsületesítés vétségének tényállalókat”. Az „arrogans” szó, melynek értelme árartó, önhit, követelés, sem magánválsó, sem szűtő levő, ön magában nem képez becsületesítést, de a fennfőgő esetben használt arrogans fráter kifejezés mint a panaszos egyútlóságának kisébitése, a szemtelon szó mellett súlyosabbá teszi a becsületesítést.

Ezzel szemben azonban, figyelembe véve a vádlott rovatlan előéletét, ősszinte beismorásút és a panaszosnak ezen ténye által előidézott felhevült kedély állapotát, hogy vádlottnak, — aki líreiz lípót tano valmása szerint is, mint a gyártalaj döve fia, helyettes útlevetés, — szem minőségében kéris alakjában tett rendelkezést nem teljesítette, és vádlottal felcselt, mint tulajdonb önyhűb kövülményekre, a becsületesítés vétségére megállított büntetésnek legkisebb mértéke a btk. 91. §. értelmében megközelítendő volt. A bünyű, képviselői és eljárási költségeknek a kir. kincstár illetve magánvállaló részére leendő kotelezése a vádlottnak, csak esztelleges igénybe vétélen, illetve azok okozásán és a bűnösség megállapításán, magánvállaló kövülményén és az elj. szab. 107. §-al írelmetek a vádlott kettőgény, az ítellet lapban közzételvre tett kötéles. A btk. 291. §-al írelmetek egybűt rendelkezése pedig az elj. szab. 82. és 98. §-alapján. Ezen ítellet nyomban kihárdeztetvén, fellobezási jogukra történt kitanítás után magánvállaló képviselője abban meggyogudott, vádlott pedig elképtelenség miatt felebezést jelentett be.

Kelt Gyulán, 1897. november 23-ikán. *Eder* Kálmán s. k. k. albró. 264. b.—1898.

Ó Felsőge a király nevében.

A nagyváradi kir. ítélőtábla, becsületesítés vétsége miatt vádlott Roisner Arthur elhú bünyűdí ügyét, melyben a gyulai kir. járásbíróaság 1897. évi november 23-án 2172. sz. a. ö. az eladottnak felebezése folytán a gyulai kir. törvényzék 1897. december 20-án 6406. sz. a. ö. ítellet hozott, a vádlott részéről bejelentett további felebezése folytán 1898. február 10-én tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevő, követelesleg:

Végzett

A kir. ítélőtábla vádlottnak felebezését az 1893. évi VI. t.-oz. 4. §-ának rendelkezése alapján hivatalból visszautasítja.

A hivatközött tárvény 2. §-ánan előírt eszték egyiko som forogván fann, a hatat a kir. törvényzék mint II. fokú bíróság ítellete ellen korábbi felbivitelit jog nem illetik.

Nagyvárádon, 1898. február 10. *Ritók* Leigmond elők. *Erdelyi* Endre előadó. 163 1—1

Kiímutások

a sarkadi V-ik temetőkezési társulat 1898. évi 153 negyedről vevőket számadásáról. Maradvány 1897. évi 31. évi 15346 ft 95 kr. Bevetel 1898. évi felvételi díjból 263.50 Kónfalónál 8035.04 Összes bevétel 82956.54 Összes kiadás 7809.59 Képzésnek maradvány 494.95 Kötvénye az 14968.80 Halotti díj hátralék 1829.90 Kamat hátralék 20.88 Törzss vagyons 17314.68

Összehasonlítás:

1898. mározus 31-iki maradvány 17314 ft 53 kr. 1897. maradvány lévén 15346 ft 95 kr. Előző érvényes szaporulata 1967 ft 98 kr.

Antal Géza, társ. titkár.

*) Ezen rovat alatt közzételtek felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-száma az A mérlegh. Élel-biztosítási ág (1897.)

Table with columns: korona, fl., korona, fl. and rows for various insurance categories like I. Körülírtak, II. Élel-biztosítás, III. Élel-biztosítás, etc.

Nyereség- és veszteség-száma a B mérlegh. — Élel-biztosítási Ág. (1897.)

Table with columns: korona, fl., korona, fl. and rows for various insurance categories like I. Élel-biztosítás, II. Élel-biztosítás, III. Élel-biztosítás, etc.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1897. december 31-én.

Table with columns: A tétel neve, A, B, Összesen and rows for various assets like I. Pénzeszközök, II. Élel-biztosítás, III. Élel-biztosítás, etc.

Az 1897. decz. 31-én a jöv. évről érvényben maradó díjtelepítési értéke kor. 15.187.725-26

Az ass. k. r. szab. Assicurazioni Generali képzett igazgatója Triestben. A vezérigazgató: Riccardo Odan. Magyarországi vezérigazgatók: Steinhardt, Fodor.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, szállítmány és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosítási részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosítási társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A gyulai ügynökség Schlinger Liptó és Fischer Jákó ügynökök.

Advertisement for Dr. Boiton's 'Injunctio Orientalis' medicine, claiming to cure various ailments and listing a price of 1 forint.

Advertisement for Zoltán Béla's pharmacy in Budapest, offering various medicines and services.

Advertisement for Ambrus Sándor's dining table business, offering tables for sale.

Advertisement for Grünfeld Jakab's dining table business, offering tables for sale and listing a price of 149-3.

Advertisement for Székács István's real estate business, offering services for buying and selling property.

Advertisement for 'Hj. KOTZÓ PÁL' featuring a bicycle and text about bicycle parts and repairs.

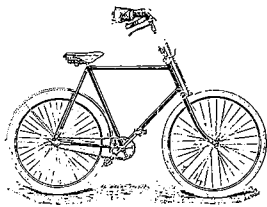
Advertisement for 'MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE' (Hungarian Farmers' Association) and 'ADRIANCE PLATT & Co.' featuring a tractor and agricultural machinery.

Alapított 1886-ban
 Délmagyarország első és legnagyobb kerékpár és varrógép főraktára

KEMÉNY LAJOS,

HŐMEZŐ-VÁSÁRHELY.

Fiók-telepek: Szeged, Arad, Orosháza.

Mintakerékpárok megtekinthetőek

a Sугáraton: Diószeghy Sándor butorraktárában.

Az ország egyedüli: **universalis kerékpárraktára**, hol a világhírű Naumann Germania, Halical Premier, Excelsior, Kayser, Meteor, Styria, Champion, Adria, valamint az elsőrendű amerikai Light Cycle Co. kerékpárok

olcsó áron, jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Dus választék kerékpárreszek és felszerelési cikkekből.

Nagy szakszerű javító műhely.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

T. cz.

Van szrecesém gótositeni, hogy Kemény Lajos ur képviseletét sikerült megnyernem és külön e czdra **kerékpár iskolát nyitottam**, hol saját felügyeletem alatt a tanulni akaró urak részére tanulógep ingyen áll rendelkezésére.
 Becses pártfogását kérvé vagyok

teljes tisztelettel:

RÉH ADOLF.

A kerékpár pálya a Magyarórssy-féle telken, a Szent-Isztráú utcaában van. — A pálya nyitra van napoként reggel 6-8 óráig — este 5-7 óráig.

Védekezzünk a peronospora ellen.

A mélyen tisztelt szőlőtulajdonosok figyelmébe ajánlatk a legújabbban feltalált, leg-hatásosabb és legjobb szőlő permetező szer a

Peronosporin

a peronospora legbiztosabb kipusztítására.

Használati utasítás 1000 töke szőlőre:
 100 liter vízhez 2 kilogramm Peronosporin.

Ára: 1 kilós csomag 40 kr.

Kapható: 127 4-6

Alcser Antal

fűszer-, festék- és csemege-áru üzletében
 Gyulán.

Ugyanott a legjobb minőségű permetező gépek igen előnyös áron kaphatók.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősovadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású teljesen ártalmatlan „Glandulen“ használata által.

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű (tüdő-betegségeknek). Hámlosat sikeresen régebbi és elő-rehaladottabb tüdőbetegségekkel; bronchitist, gyögyült betegségek és hirtelen orvosok által.

Glandulen a legbiztosabb ismert szer, minék segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Gland-len hiányával megbetegszik. Glandulen szab-szerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem ingeres anyag, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

Glandulen előállított Dr. Hofmann utódú által Meszane (i/S) vegyi gyárában egészséges állatoknak (tüdőmirigyéből). Tabletáiban, kellemes és alkalmas ízlésű beverésére. Állatok részére tabletá-t tartalmaz 0.25 Glandulen-nek megfelelő 0.05 be-szített mirigyanyagot és 0.20 izjavító tejszövetet.

Glandulen törvényileg védve és szabadalmazva van, utáratoktól óvakodjék. — Választalmán alk-lapátó minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr (100 drb.) és 1 frt 50 kr. (40 drb.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerár,
 Budapest, Károly-körút 5. szám,
 honnan kiválaszta terjedelmes ismeretű és használati utasítás orvosoknak, valamint betegnek bér-120 2-10 mentve küldeték.

Nincs többé lábfájás!

sem tyúkszem, sem izzadás láb, sem bőrkeményedés, sem lábdagant, sem fagyos láb, sem lábégés, rövid idej viselés után megkönnyebbül a járása annak ki láb-belijét **dr. Högyes-féle** az egész világon szabadalmazott Asbesth talphé-léssel látja el.

Gyorszerű párja 60 kr.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr.

Az Asbesth talphéles kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hads-er-gek és a magy. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétkölés csakis **utánvétellel**, vagy a **pénz előleges beküldése** és **külföld 30 Kr. franco.** felvilágosítások és prospectusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság
 114 5-30
 BUDAPEST, VI., Sív-utca 15.

Legjobb szer poroszok, bol-hak, honfoglalók, magyar és hazafilálok ellen

Zacherlin

78 8-12

Bámulatos hatása! pusztít, mint semmi más szer

minden fűgget és azért mindenütt mint e tekintetben egyedüli szer ismeretük el és keresztetik Ismerető jelöl: 1-ször a lopesztól üveg, 2-ször a „ZACHERL“ név.

K A P H A T Ó:

Gyulán: Deutsch József, Féhn István, Ferenzty Alajos, Ifj. Kohlmann Ferencz, Lusztly Adolf, Reisner és Wolf, Zuzmann János.	Békésen: Féhn Rezső, Csabán: Grósz Ignác, Décsey József, Fekete Sándor, Fischer M. H., Fried Lipót, Rasofszky Miksa,	Silberstein Ignác, Kuhn József, Gyomán: Klein Vilmos, Réth Lajos, Scheiber Adolf, Schwarz Mór, Szállay István.	Kis-Jenőn: Messer Lipót, M.-Berényben: Herzberger Daniel, Pilz Márton, Ócsodón: Zich Testv. Szeghalmon: Weidinger György.
--	--	--	--

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

Kitűnő hatású szónsavas nátriuminál és csekély szabad szónsavánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál söt egyenesen nélkülözhetetlen, ha, mint a tüdővészesekeknél, vérzésekre való hajlandóság van jelen. Kiváló hatást látni töle a gyomor és belek hurutos állapotainál, hol a fölszennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek. Előnyösen hat a hólyag hurutos állapotainál, mert akadályozza a hólygsvavas sók lerakódását és így a kö- és homokképződést. Ezek credményeztek azt, hogy a legkiválóbb orvosi kapacitások mindig a legszivesebben használják és mindig előnyt adnak neki a hozzá hasonló össze-tételi gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

Kiváló óvóeszernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapest
 V., Erzsébet-tér 8. cs. és kir. udvari szállító. V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Eladó ház.

Mágócsi-utczában lévő 372^{1/2}-ik számú ház azonnal eladó.

Értekezhetni Puczko József tulajdonossal.

150 1-2

A m. kir. államvasutak gép- gyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **góceséplögarnitúráit**, ipari cselőokra alkalmas „Compound“ **lokomobiljait**, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoricza morzsolóit, Stibor-féle körfűrészeit,

Milleneum kaszáló- és arató-gépeit

továbbá **SACK-féle ekéit**, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gyulán, 1898. a kiadótulajdonos Dobay János nyomdája.